

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 2nd, 1879.

No. 238 — Štev. 238

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 5, 1941 — PETEK, 5. DECEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

TRŽAŠKI ZAROTNIKI PRED SODIŠČEM

SLOVENCİ SO PRIREJALI SKRIVNOSTNE SEJE V TRSTU, PRI KATERIH SO RAZDAJALI UPORNE SPISE. — PROFESOR ČERMELJ JE PODPIRAL POLITIČNE BEGUNCE

V torek, 2. decembra, se je pred posebnim sodiščem za varnost države v Trstu pričela sodnijska obravnava proti 60 "upornikom," ki so obdolženi, da so skupno s "komunisti in teroristi" skušali strmoglaviti fašistično vladno v Italiji.

Za obravnavo vlada zelo veliko zanimanje, kakor že ne dolgo vrsto let. Obravnava pa je tudi prišla skoro popolnoma nepričakovano, kajti o tem prej ni bilo ničesar objavljeno.

Obravnave pred "posebnim sodiščem" so navadno tajne, samo obravnava proti velikim zarotnikom leta 1930 se je končala javno, da je bil na javnost napravljen tem večji vtis.

Da so obtoženci bili pripeljani pred sodišče v Trst, ni nikoli razkrito, četudi so bili "zločinci" izvršeni po različnih krajih Italije. Trst sam ima precejšnjo slovensko manjšino, njegova okolica pa je sploh slovenska in ravno Trst ima za seboj mnogo let burne zgodovine. Ker pa se vrši sodnijska obravnava v Trstu, vlada za njo po celi Italiji veliko zanimanje, toda javnost nima utisa, da je bila upornost razširjena po celi Italiji.

Prvi dan je bil poklican na zasliševanje dijak Vittorio Sossi (Sosić). Iz tega bi vsakdo sklepal, da se je ravno med dijaki razširila upornost proti vladi in da so dijaki zakrivali več umorov in so tudi skovali zaroto proti Mussoliniju.

Drugi dan je bil na zatožni klopi dijak poljedelske šole Antonio Skuka (Skok), doma iz Trsta. Na podlagi policijske preiskave je bila proti Skoku sestavljena obtožnica, obsega joča 151 strani in navaja njegovo priznanje, da je njegova organizacija v Trstu bila v zvezi s komunisti in teroristi. Toda pozneje je bilo dognano, da je 21. avgusta Skok preiskovalnemu sodniku pisal: "Moja vest me sili, da umaknem svoje napačne izjave tekom te preiskave." V maju je preiskovalnega sodnika prosil, da je njegova zadeva premeščen v Rim, ker se ne more nadaljevati pod obstoječimi okoliščinami.

Vsa Skokova trditev, da je pri preiskavi podal napačne izjave, pa ni obveljala. Predsednik posebnega sodišča generalni poročnik Antonio Tringali Casanova, je k Skokovi prošnji pisмено pripomnil, da se je pri izpraševanju pogosto zopletel v protislovje.

Antonio Tringali Casanova je bil med prvimi milanskimi fašisti in je predsednik sodišča za varnost države od leta 1928. Sodišče je sestavljeno iz samih črnorajčnikov, navadno iz predsednika in petih sodni-

Rusi pode Nemce v Ukrajini

Nemci so vrgli rezerve v boj, da vstavijo uničevalne napade na umikajoče se Nemce. — Edinole pri Mariupolu bo mogoče Nemcem se utrditi.

Poročila z ruske fronte nanjajo, da je rdeča armada s svojimi silovitimi protinapadi zlomila nemški ofenzivi v gorjem delu Donetsevskega bazena hrbenico ter ni dosegla svojega namena, namreč, da bi olajšala ruski pritisk na bežečo armado izpred Rostova.

Poročila iz Kuibiseva pravi, da so Nemci na dolgi fronti južno od Harkova izvedli silovit protinapad, katerega pa so Rusi odbili in nato sami pričeli s svojim proti napadom, s katerim so prisilili Nemce, da so izpraznili več vasi.

Zasledujoči Rusi nikakor ne dovolijo Nemcem, da bi se mogli vstaviti ter jih neprestano podijo ob Azovskem morju dalje proti zapadu.

Feldmaršal von Kleist je že ponovno prošil za pomoč in izpred Sebastopola je že bil odposlan močan oddelek, da bo okoli Mariupola naglo postavil obrambo, kjer se bo mogla bežeča vojska vstaviti.

Rusi pa poročajo tudi o več (Nadaljevanje na 4. str.)

kov. Proti razsodbi tega sodišča ni pritožbe.

Vsak obdolženec sedi po več mesecev v preiskovalnem zaporu in neprestano ga izprašuje preiskovalni sodnik in policija. Ako je preiskovalni sodnik mnenja, da more dokazati krivdo, tedaj pride obdolženec pred sodišče, kjer je sedaj njegova naloga, a dokaže, da ni kriv, kajti v očeh policije in preiskovalnega sodnika je kriv.

Italjansko časopisje piše o obtožencih kot o zločincih, kajti pred sodišče so prišli kot zločinci. Skok, ki je bil izpraševan ves dan, je po mnenju navzočih častniških poročevalcev vodja slovenske dijaške organizacije, ki vodi sabotažo po italjanskih železnicah in izdaja vojaške tajnosti jugoslovanskemu konzulu v Trstu.

Skok je bil član fašistične stranke od leta 1933, toda je bil iz nje izključen, ker je bil vdeležen pri terorističnem delovanju. Italjanske železnice je je skušal podkupiti, da bi med kolesje železniških voz, ki so prevažali italjansko vojaštvo, naslil kako stvarino, da se ne bi moglo vrteti.

Tretji dan obravnave je bil večinoma na zatožni klopi 22 let stari dijak Vladimir Manok, ki je povedal, da so se zarotniki v medsebojnem tajnem občevarju posluževali besednjaka, v katerem so bile nekatere besede izpuščene, ali pa premenjene tako, da so dobile

Rudarska stavka v Kirkland Lake, Ontario

Štrajkujoči rudarji so vprizorili veliko parado v dokaz sloge. — 8 zlatorudnikov prizadetih.

Rudarska stavka v središču zlatega polja, Kirkland Lake, Ont., Canada, je že v drugem tednu. Osem rudnikov v tem okraju je prizadetih. Približno dva tisoč rudarjev, članov locala 240 International Mine and Mill Workers je na stavki za priznanje strokovne unije. Piktiranje se mirno vrši pred vhodom v rudnik.

Poročilo, ki je bilo oddano od strani podjetnikov trdi, da se vedno dela 1584 delavcev v rudnikih. — V to število je všteto tudi tehnično osebje. — Pri normalnem obratu je zaposlenih 4503 delavcev.

Policijski šef R. Pinegar je v začetku stavke naprosil Reeve Carterja za nadaljno policijsko pomoč. V ponedel-

jček, 24. novembra je bilo poslano v ta okraj še trideset provinčialnih stražnikov. Pinegar je rekel, da je to bilo potrebno, ker so se vršili več napadov od strani štrajkarjev na rudarje, ki so nadaljevali z delom.

V torek, 25. novembra so bili delavci pri Wright-Hargreaves rudniku izplačani. To je prvič v dvajset letih, da so bili delavci plačani pred vhodom v rudnik. V vrsti so bili delavci, ki so služili v tem rudniku več kot 10 let in ki sedaj stavkajo za priznanje unije.

V sredo, 26. novembra je bila velika demonstracija rudarjev v Kirkland Lakeu. Udeležili so se parade okoli 1700 rudarjev ter korakali v pol milij dolgi povorki. Namen je bilo pokazati moč in solidarnost stavkarjev. Ženski pomožni odsek unije št. 240 U. M. & M. W., se je tudi vdeležil parade.

V četrtek, 27. novembra je bilo privedenih pred magistratom S. Atkinsonom 12 oseb, ki se bodo morale zagovarjati ker (Nadaljevanje na 2. str.)

drugačen pomen. Besednjak je bil v slovenščini. Leopold Čermelj, 42 let stari profesor za matematiko in fiziko, je priznal, da je političnim beguncem dejal denar in potne liste, da so mogli pobegniti v Jugoslavijo. Javni obtožitelj je obdolžil zarotnike, da so prirejali v neki zasebni šoli v Trstu predavanja v slovenskem jeziku ter so na predavanjih pozivali na vstajo in razdeljevali uporne spise.

Anton Babič, ki je služil pri vojakih v Piacenci in ki je obdolžen, da je tam 4. avgusta, 1940 razstrelil tovarno za smodnik, je priznal, da pozna več slovenskih vojakov v tamošnjem okrožju.

Andrej Čok, brat Ivana Čoka, ki je eden izmed enajstih, ki se ni bil prijet, je rekel, da je, ko se mu ni posrečilo, da bi svojega brata odvrnil od njegovega delovanja, pisal Mussoliniju pismo, v katerem ga je ovadil.

Na izdajniškem procesu v Trstu bodo zaslišali tudi 28 let starega Franca Kausa, ki je 20. septembra, 1938 v Kobarridu skušal vstreliti Mussolinija.

Zaslišanje Kausa bo prvo njegovo javno izpraševanje, ki bo najbrže pojasnilo podrobnosti o zaroti proti Mussolinijevemu življenju.

Obtožence zagovarja 18 odvetnikov, nekateri tudi iz Rima.

DRŽAVNA AFL ZA ZAŠČITO PRAVIC

Iz Albany, N. Y., poročajo, da predvidevajo zakonodajne programe državne Delavske federacije za prihodnje leto razširjenje socialnih pridobitev na temelju newyorških socialnih postav in zaščito obstoječih pravic za zamenjavanje kolektivnih pogajanj.

Izvršilni odbor Federacije je proti predlagani centralizaciji državnih načrtov za zavarovanje proti nezaposlenosti, če bi pomenilo to zmanjšanje finančnih sredstev, ki so za newyorško državo na razpolago.

Izvršilni odbor je pozval tudi vse Federacije pridruženice, naj pošljejo brzojavne proteste vsem newyorškim kongresnikom, ki zahtevajo v kongresu zakonodajo proti stavkam.

— Mi se ne bomo zadovoljili z nobeno postavjo, — pravi izvršilni odbor, — ki bi krati- la delavcem pravico do stavke ali bi jih silila zadovoljiti se s prisilnimi razsodbami.

Vojna industrija tudi v kaznilnicah

Najrazličnejše vojne potrebščine izdelujejo tudi v nekaterih ameriških kaznilnicah. V tem pogledu zavzema prvo mesto zvezna kaznilnica v Atlanti v Georgiji.

Prihodnji teden bo generalni pravdnik Biddle izročil kaznencem črke, ki predstavljajo pet odstotkov lunke plače.

Kaznenci zaslužijo na mesec od šest do trideset dolarjev. Njihov povprečni mesečni zaslužek znaša petnajst dolarjev. V kaznilnicah izdelujejo le predmete, s katerimi ne konkurirajo z drugimi industrijami.

Albanski kabinet odstopil

Albanski kabinet, ki posluje pod kontrolo in po navodilih Mussolinija, je resigniral. Senatorju mustafi Merliku Kruji je bilo naročeno sestaviti novo ministristvo.

Predloga proti stavkam

Zanjo je glasovalo 252, proti nji pa 136 kongresnikov. — Predloga določa 60-dnevno dobo ohladitve. — Ramspeckova predloga v ozadju. — Predloga izročena senatu.

Včeraj je bilo na kratko poročano, da je poslanska zbornica sprejela z 252 proti 138 glasovom predlogo virginijskega demokrata Smitha, ki je nekakšno nadomestilo za Ramspeckovo predlogo. Dovoljenje bodo le stavke, za kater se bodo izrekli delavci pri tajnem glasovanju, dočim bodo vsi izgreli, bojkoti in sianpijski štrajki ostro prepovedani.

Predloga je bila izročena senatu, in se zaenkrat še ne ve, kakšna uroda jo bo tam zadela. Senat bo nedvomno zahteval, da mora poteči med napovedjo in izbruhom stavke šestdeset dni. To naj bi bila nekakšna "doba ohladitve", v kateri bi se skorogotovo ta ali ona stranka premislila ter popustila v svojih zahtevah.

Večina zbornice se je odločila za Smithovo predlogo, dasi so jo tekom debate močno napadli ter jo označevali kot delavstvu sovražno. Spočetka

je bila zbornica dosti bolj zadovoljna s predlogo kongresnika Ramspecka, ki je bila pa pozneje iz neznanih vzrokov potisnjena v ozadje.

Tik pred glasovanjem se je voditelj vladnih pristašev, kongresnik MacCormack iz Massachusettsa, ponovno zavzel za Ramspeckovo predlogo ter je posebno obsojal Smithovo določbo, da se morajo vse delavske organizacije registrirati pri zvezni vladi.

— To je povsem v soglasju s sovražniki delavstva, — je vzkliknil MacCormack, — kateri že leta in leta zahtevajo prisilno inkorporacijo delavskih organizacij. Po mojem mnenju, naj se dalvske organizacije takrat inkorporirajo, ko bodo inkorporirane tudi vse kapitalistične organizacije. Tistega časa bo pa treba še dolgo, dolgo čakati.

USTRELILA JE UMOLNEGA BRATA

— To je najmanj, kar sem mogla zanj storiti, — je izjavila sestra po umoru — Njo in mater so zaprli. — Vtihatapila je puško v umobolnico.

V državni umobolnici v Kings Park, L. I., je bil že nekaj mesecev 26 letni George Horn.

V sredo sta ga obiskali njegova mati in njegova 25 letna sestra Mrs. Edith Reichert. Ko so bili nekaj trenutkov sami, je potegnila sestra odrezano puško izpod sukniča ter ga ustrelila v prico matere.

Državni policisti so takoj nato aretirali sestro in mater. Sestra je baje rekla: — To je bilo najmanj, kar sem mogla zanj storiti. Zelo sem vesela.

Dr. Reginald Steen, v čigar oskrbi je bil Horn, je rekel, da je bil pokojnik neozdravljivo blazen.

Oblasti so prvotno domnevale, da sta se mati in hči dogovorili, toda hči je odločno zatrdila, da je sama odgovorna za svoje dejanje in da ni imela ničesar vedela o njenem sklepu.

Ženski sta se pripeljali z avtomobilom v Kings Park obiskat Horna, ki je že nekaj mesecev v umobolnici. Čuvaj Ferdinand Bunge je odpeljal vse tri v sprejemnico, kjer so se

začeli pogovarjati. Ko je stopil Bunce na hodnik, je zasklinal strel. Planil je v sprejemnico, toda bilo je prepozno. Sestra je medtem pogledala bratu že drugo kroglo v glavo.

Dasi vse obiskovalce precej natančno preiščejo, se je sestra posrečilo vtihatapiti orožje v zavod. Puško je imela skrito pod zimskega sukničem.

Bolgari nočejo iti proti Srbom

Jugoslovanski krogi v Londonu so prejeli zanesljivo sporočilo, da je Nemčija naprosila Bolgarsko, da gre na strani Nemčije v boj proti srbskim četnikom. Nemčija je rekla, da nima dovolj vojaštva na razpolago, da bi ga mogla poslati proti četnikom in naj zato Bolgarska prevzame policijsko oblast nad Srbijo vzhodno od Morave, vključno Niš.

Bolgarska pa je odklonila, rekoč, da ima sama dovolj težav s policijsko upravo v Traciji in zato nima vojaštva na razpolago.

Angleški kabinet se je dal slikati pred kratkim po seji na št. 10 Downing Streetu

Levo na desno, sedeči so: Ernest Bevin, lord Beaverbrook, Anthony Eden, major Clement Atlee, ministrski predsednik Winston Churchill, sir John Anderson, Arthur Greenwood in sir Kingsley Wood; stojajo: sir Archibald Sinclair, A. V. Alexander, lord Cranbourne, Herbert Morrison, lord Moyne, stotnik Henry D. R. Margesson in Brendan Bracken. Slika je bila poslana z dovoljenjem angleškega cenzorja.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$12.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za tiskarstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1243

ZMAGA RAZSODNOSTI

Železniške družbe in železničarske bratovščine so dokazale, da spori glede plač ne vodijo izključno le proti stavkam, ampak da se da z dobro voljo, potrpežljivostjo in razsodnostjo tako spore tudi na drug način uravnati.

Štrajk ni edino sredstvo za izvojevanje delavske zmage, pač je pa mogoče zmago tudi ob konferenčni mizi izvojevati.

Zastopniki železničarjev in železniških družb so se prejšnjo nedeljo dogovorili ter preprečili stavko, ki bi bila usodnega pomena za deželo.

Pripomniti je seveda treba, da so železnice precej drago plačale mir. Na leto bodo namreč imele od 300 do 350 milijonov dolarjev več stroškov kot so jih imele doslej.

Toda če bi železničarji izvedli svojo pretirno ter zastavkali in v stavki tudi zmagali, bi se letni stroški železniških družb povečali na 900 milijonov dolarjev.

Taka je bila namreč njihova prvotna zahteva, češ, da so železniške družbe dobro založene z denarjem in da prav lahko utrpel ta trošek.

Ko se je nevarnost stavke povečala, je predsednik Roosevelt imenoval posebno posredovalno komisijo, ki je pa ponudila železničarjem le 270 milijonov dolarjev več letnega zaslužka. S tem seveda niso bili zadovoljni.

Pogajanje je sledilo pogajanje, posredovanje posredovanju, in naposled so se železničarske bratovščine zadovoljile s tretjino svojih prvotnih zahtev.

To bi bilo vse dobro in prav, če bi se ne pojavila na obzorju nova nevarnost. Železniške družbe tarnajo nad svojim slabim finančnim položajem. Kaj če bodo skušale te povišane stroške zvrniti na rame javnosti v obliki povišanih prevoznin in tovornih pristojbin? Počakati bo pač treba, kakšno stališče bi zavzela napram takemu poskusu meddržavna trgovinska komisija.

Velik pomen sporazuma je vsekakor v tem, da se ena največjih strokovnih organizacij dežele svojega neuspešnejšega orožja — stavke — pač si je pa resno prizadevala doseči mirno poravnavo. To naj bi bil vzgled vsem drugim velikim industrijskim dežele.

Dandanes nikakor ni primeren čas, da bi delavci enostavno pošiljali delodajalcem ultimatum ali da bi delodajalci oblastno govorili: — Mi smo mi, nam ne more nič ukazovati.

Z dobro voljo in popustljivostjo na obeh straneh se da, če že ne vsega, pa že vsaj dosti doseči.

Poleg tega pa tudi vlada in kongres ne bosta prav dolgo mirno gledala, da bi bile privatne industrijske borbe izvojevane na stroške javnosti in na stroške narodnega obrambnega programa.

STAVKA RUDARJEV V ONTARIJU

Nadaljevanje s 1. strani.

so pretile rudarjev, ki se vedno delajo v rudnikih. Zastopnik J. L. Cohen je izprosil preložitve obravnave na poznejši dan (t. j. 3. dec.). Obtoženi so intimidacije in drugih nepostavnih dejanj.

Prejšnji teden je bilo rečeno, da drobilec pri Lake Shore majni prideluje samo 300 ton ruda na dan. To drobilec je v stanju pridelati preko 2800 ton dnevno. Povprečni obrat je 1500 ton.

Svetnik Thomas Church in Hugh Kinniburgh sta ogroženo nastopila proti delovanju provincijalnih stražnikov, ki so bili poslani v Kirkland Lake, pomagati vzdržati red. Svetnik Church je rekel, da bo vzklenil, da bo policijski šef Pinegar vložil svojo resignacijo. Rekel je, da je dotični javno počenel naselino, ker je povabil semkaj zunanjo policijsko pomoč, in tudi s nekim poročnikom, ki ga je predložil mestnemu svetu o kritičnem položaju. Svetnica Ann Shipley je zagovarjala Pinegarjevo kretnjo, ker s 14 stražniki, ki jih je imel Pinegar na razpolago ni mu bilo mogoče dr-

zati red. Sedaj je v tem kraju preko sto policistov. Rečeno je bilo, da jih položaj toliko ne zahteva.

Več pritožb je bilo že vloženih proti provincijalnim policistom zaradi njih nastopa.

Unija bo v katkem pričela razdeljevati svojim članom, ki so na stavki, izkaznice in sicer takoj, kadar bo potrebno. Izkaznice bodo izdane po številu članov v družini in bodo veljavne za 7 dni.

Lepo uspel slovenski dan v New Yorku

Se nikdar v življenju nisem praznovala tako lepega rojstnega dne, kot prešlo nedeljo v Arlington Hall. Posamezniki od društev in kulturnih skupin smo se trudili, vsak po svoji moči, da zainteresiramo naše ljudi v New Yorku in okolici v velik in zgodovinski pomen tega dneva, ki naj bi bil pokazal, da čutimo z nesrečno domovino in da smo ji pripravljeno priti roko v pomoč v teh težkih dneh. Upali smo in se bali obenem, ko smo prihajali skupaj na seje in razpravljali o stvari ter delali načrte in zaključke za 30. november.

Zdaj nam je vsen, ki nam je bila ta stvar posebno pri srcu, lažje dihati, kajti Slovenci iz New Yorka in okolice so pokazali, da so vsi ene misli kjer se gre za pomoč bratom in sestram v domovini. Prišli so skupaj v lepem številu, pokazali sijajno dobro voljo za stvar ter nam tako dali potrebno vzpodbudo za nadaljno delovanje v tem smislu. Zato, vidite, je bil ta dan, ki je bil slučajno tudi moj rojstni dan — za me kar lep praznik. Ne zaradi mene same, ampak zaradi stvari, za katero sem z drugimi vred delala.

Nekako ob 2. popoldne so začeli naši ljudje prihajati, sprva po malem, tako, da so nekateri že izražali bojazn: nič ne bo odziva. Proti 3. uri pa so se začeli že polniti sedenja v veliki dvorani in povsod je že vladala prijetna slovenska domačnost in živahnost. Prihajale so naše žene in dekleta v narodnih nošah, prišli so naši pevci, godbeniki, naši odlični gostje, govorniki in drugi. Rdeči in roza nageljni so naglo kopneli s kupčka in se radostno namihali na prsih sloven-

skega življa in v lasel naših brhkih slovenskih deklet. Naši marljivi delavci odbora za priprave so razobesili na oder krasno jugoslovansko zastavo poleg naše zvezdaste ameriške in polagoma se je vse uravnovešilo za čas pričetka programa.

Glede programa naj omenim da ni bilo nobenih skupnih vaj za nastop, vse skupine in vsi posamezniki so se ravnali edino po redu tiskanega programa, ki jim je bil podan ali v dvorani ali morda nekaj dni prej. Kljub temu je šlo vse gladko naprej in program sam je bil bogat in lepo izvajen od začetka do kraja. Predsednik Frank Kerže je otvoril program z lepim nagovorom, kateremu je sledil nastop slovenskega tamburškega zbora pod vodstvom Mr. Gerjoviča. Z igrali so ameriško himno in potem "Hej Slovani", ob kateri je začela peti vsa dvorana, kar je napravilo svečan vtis. Jaz sem opazovala našega glavnega govornika, ki je tako navdušeno pel, da se je bilo bati, da pozabi svoj govor — pa ga ni, kajti, ko hitro so tamburški zaključili s kitico narodnih pesmi, nam je bil predstavljen sodnik Hon. F. L. Hackenbush, rodom Čeh, (in kateremu so naciji ubili brata), ki je zbratstvu občinstvu napravil tako prepričevalen govor, da je bil čisto prekinjen z odobravanjem od strani publike. Upamo, da se pride med nas kot govornik.

Pevsko društvo "Domovina" je pod vodstvom J. Koprivška zapelo "Zagorske zvonove" in Venček narodnih pesmi. Občinstvo jih je za lepo in ubrano petje nagradilo s prisrčnim odobravanjem. Nastop "Domovine" je sledila deklamacija Ivan Zormanove pesmi "Kako ti je, Slovenija mati moja?" Za deklamacijo sta bili na programu in za govornike, kot za voditelja programa Kerže, je bilo težko, ker se je pokvaril mikrofoni; tako ni bilo mogoče vsemu občinstvu dobro slišati besedila pesmi in predsednikovih navedenih posameznih nastopov. Izjema je bil gotovo sodnik Hackenbush, ki je orator in se njegov glas sliši v vse kote dvorane, pa čeprav ni mikrofona pri rokah.

Moški zbor "Slovan" pod vodstvom I. Hudeta je zapel "Domovini" in "Na dan." Fantje so krasno zapeli. Pevec in pevke Cerkevnege zbora tudi pod vodstvom I. Hudeta, so mlo zapeli Gregorčičevo pesem "Ujetega ptica tožba", pa "Ko so fantje proti vasi šli." Ta zbor ima, kot sem opazila, mnogo mladih moči. Članici tega zbora, Dorica Bukovec in Marica Marković, sta podali v duetu pesmi "Kaj ne bila bi

SLOVENCII

NAJBOLJ POPOPNA ZALOŽBA
SLOVENSKEH FONOGRAFSKIH
PLOSČ DOBITE PRI

JOHN MARSICH, Inc.
463 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

vesela" in "Ko ptičke skupaj zbrane." Doričin sopran in Maricini alt se lepo zlagata in občinstvo ju je hotelo še na oder, pa se je zaradi dolgega programa "namečke" kolikor mogoče omejilo.

Nastopa treh malih harmonikarjev ne smem prezeti. Ti junaki (kot smo jih podražili po nastopu za kulisami) so nam na piano-harmonike lepo in krepko zaigrali štiri komade in eno povrh. Miss Mary Gill 14-letna, je bila v narodni noši in harmonika se ji je podala tako, da je zgledalo res tipično slovensko, ko je s svojim bratcem Johnnyjem, 10-letnim in Charles Penkom, 10-letnim, ubirala strune v Mariborskem valčku. Domovini in drugih podanih komadih. Pa to ni bilo vse od teh treh. Johnny nam je podal tudi lepo deklamacijo in sicer Gregorčičevo pesem "Domovini." Tukaj rojen dečko, je izredno lepo izgovarjal slovenske besede in deklamacijo je znal gladko, tako, da nisem bila kot šepetalka kar nič potrebna. Razume se, da so naši ljudje Johnnyju navdušeno zaploskali. Upamo, da ga še s hitro — igrati in deklamirati.

Posoben odstavek gre Miss Ann Kerie, ki je nastopila kot solistka z eno slovensko in eno angleško pesnijo. Njen krasen glas je občinstvo navdušilo, da jo je klicalo na oder za ponovne pesmi, ali njej se je nudilo, kar je imela nastopiti še nekod, in tako je ponovno odpekla le zadnji del ene pesmi, toda slišati jo moramo spet in obenem ji želimo, da bi s svojim lepim glasom in talentom uspela kot pevka. Njena ljuba osebnost jo je priljubila vsem, da bi jo gledali in poslušali kar naprej. Ann, le ostani tako pristna in neskarjena Slovenka in uspeh ti bo zagotovljen!

Solist Louis Rupnik, je podal občinstvu nenavadno in česu primerno pesem "Na hribu sv. Mihaela" in "Moja kosa je križavna." O prvi pesmi mi je dejal, da če bom kaj pisala, naj gotovo ne pozabim omeniti, da mu jo je podala njegova mati, ki se je je naučila od naših vojakov v domovini. Saj veste kako je naš slovenski bojevnik zmirom krvavel za tuje tirane na raznih bojiščih in iz te prisilne borbe za tuje so se izcimile vojne pesmi slovenskih vojakov, katerih ena je tudi ta pevčevsinu po materi podana vojna pesem o sinu, ki mu je krogla prebila srce, in o mrtvih truplih in vojni grozi na hribu sv. Mihaela. Louis Rupnik je pesem interperiral

Peter Zgaga

NEPRLJETEN DOŽIVLJAJ

H.

Bila je krasna pomladna nedelja. Ker sta bila sosed, kakor vsako nedeljo, pri hčeri na Long Islandu, je stopil Johan Podgornik po kosilu na vogal šeste dežle in občudoval dekleta v lahkih pomladnih oblekah. V gumbici je imel rdeč nagelj, v ustih cigaro, klubok postrani, in stal je raven ko sveča.

Mimo pride mlado dekle z črnim kovčgom v roki. Kot vsaki, je tudi nji pomežiknil, ona ga je pa sladko pogledala, da se mu je še bolj stajalo srce. Šla je naprej, se ozirala po lišnih številkah in stopila v hišo, kjer je Johan Pogornik stanoval.

Ha, kaj je pa to? — si je mislil in jo ubral za njo. V veži je pebirala imena in začela pritiskati na Vernigov gumb. Johan Podgornik se ji je globoko odkril ter zbral skupaj vso svojo angleško modrost in ji začel dopovedovati, da Vernigovi ni doma, da sta šla h hčeri na Long Island ter da se bosta šele ob petih vrnila.

Joj, kako je bila revica v zadregi! Povedala je Podgorniku, da je Vernigova nečakinja iz Chicago, da je imela oba njeno naslova, tistega v Bronxu in tega tukaj, pa je pomotoma šla najprej v Bronx pogledat, ne vedoč, kateri naslov je zadnji in kateri prejšnji.

Ko ji je Johan Podgornik razložil, da je Vernigov sosed

tako verno in realistično, da je pustila na nas vseh globok vtis. Pri klavirju je bila njegova sestra Tončka, por. Mrs. Michel.

Ker se minister Snoj še ni vrnil z Londona in tako ni mogel nastopiti kot govornik na našem programu, kot je bilo nameravano, nam je pa spreporil nekaj besed svetnik jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, dr. Rybar. Kot primorski rojak, nas je dr. Rybar zagotovil, da vse delovanje za zopetno osvobodjenje jugoslovanskega ljudstva pomeni obenem tudi osvobodjenje naših podjarmljenih manjšin v Pri-

Nadaljevanje na 4. strani.

Note

za
PIANO-
HARMONIKO
ali
KLAVIR

Po 35c komad:

SLOVENIAN DANCE
YANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAN NA VRTHI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTHU
OJ, MARIČKA, PEGELAJ
ZIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTIČICA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ

Po 25c komad:

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

RAZPRODAJA SLOVENSKEH KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albrecht)
Blagajna Velikega Vojvoda (Frank Heller)
Bele noči mali junak (Dostojevski)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)
Gospod Fridolin Žolna in njegova družina (Fr. Milčinski)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Korolenko)

Na različnih potih (Franc Frisch)
Peter Pavel Člavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Klavira (Vladimir Levstik)
Slika Doriane Gray (Oscar Wilde)
Verne duše v vrtah (Prosper Mérimé)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek

Do, Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Belfegor (Arthur Bernède)
Onstran pragozda (James Oliver Curwood)

Po strani klubok (Damiel Feigel)
Zlati Panter (Sindlar Gluck)
Rdeča Megla (O. R. Frich)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kajetan)
Sivko (E. S. Thompson)
Rudarška balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe čelobice Majo (Waldemar Bonsels)

Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kmeč)

Po \$1.25 zvezek

Skrivnostni studenec (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zobje (Maurice Lablane)
Kritični Dimac (Jack London)

Misterija (Gustave le Rouge)
Po \$2.50 zvezek
Vianjeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:

KNJIGARNA
SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

NAZNANILO in ZAHVALA

Tužnim srecem naznanjamo, da nam je nemila smrt pretrgala nit življenja našemu ljubemu sinu oz. bratu —

Slavkoto Rotar

Rojen je bil v Zabičah pri B. Bistrici dne 8. oktobra leta 1925. Umrl je 26. oktobra 1941 in pokopan 28. oktobra 1941 na katoliškem pokopališču v Kani, Pa.

Najlepša hvala nosilec: Jos. Rolih, Frank Rolih, Tony Racin, Stanley Debevec, Frank Septich, in Peter Romanik.
Lepa hvala tudi Mr. in Mrs. Tony Simčić in hčeri Gabrieli, ker so prišli tako daleč na pogreb iz Birminghama. Hvala tudi Mr. in Mrs. Louis Gerzina in hčeri Miss Mary Gerzina iz Tidulite, Penna., Mr. in Mrs. Joseph Elyon in hčeri Rose, Stella in Gertrude iz Kane, Penna.; Mrs. Tony Skul iz Highland, Pa.; Mrs. Regina Iskra iz Sheffield, Pa.; in Mr. in Mrs. Hravatin iz Lafayette, Pa. Hvala vsem, kateri ste dali lepe vence in vsem, kateri ste dali kare na razpolago, in vsem, ki ste prišli krogli in kateri ste dali za svete maše. Hvala vsem skupaj in vsakemu posebej.

Ti pa ljud stisni in brat, spavaj mirno v ameriški zemlji.

Zalutajoči ostali:

LOUIS in MARY ROTAR, štariši;
FRANK, brat; MARY, sestra.

James City, Pa., 28. novembra, 1941.

DAJTE KNJIGO ZA BOŽIČNO DARILO

V slovenščini spisano

ZIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevredna pojava v slovenski književnosti, kajti v njej je v trinaestih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne. Knjiga je verodostojna našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNO VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

V angleščini spisane

BOŽIČNO DARILO za MLADENICA, KI SE ZANIMA ZA TEHNIKO THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens
Institute of Technology v angleščini
GEORGE W. BARNWELL

Podlaga za mehanično znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popisuje in v slikah kaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natančno, kar mora znati najboljši mehanik: popravila, uporabo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba uporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vama bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb, 576 strani, trdo vezana knjiga stane

Samo \$1.98

Knjiga za lovce, ribiče in ljubitelje narave

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, zvečini na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njen postrast, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu doslej še ni bilo znano. Prvotno je bilo numerirano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitek bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki mu polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi našteje vse ribe, ki žive v AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in priporočil vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotežje na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:
**KNJIGARNI
Glas Naroda**

215 West 18th Street New York

Kratka Dnevna Zgodba

Uteha v največji boli

Naj misli, kdor veselje ljubi sveta in od veselja do veselja leta, da smrtna žetev vsak dan bolj dozori. Prešeren. Ugasnil je. Ni ga več...

Deset minut čez tretjo je kazala ura, ko se je utrnulo mlado življenje, ko so se zaustavili kazaleci.

Obupno je zajokala mlada žena. Njeno ihtenje se je dušilo v solzah. Krčevito je objela ljubelega moža, da je kar niso mogli odtrgati od mrtvega trupla.

Tako lepo sta si uredila svoje življenje. Troje otrok je razveseljevalo ljubki dom. Najmlajšega je imela še na prsih, največja je letos šla prvič v šolo.

Medlela je mlada žena v silni bridkosti, ki jo je tako obvladala, da je celo na svojega najmlajšega pozabila. Njena sestra se je iztrgala iz lastnih dolžnosti in prihitela, da vzdrži v ravnotežju bridko preizkušani sestrin dom.

Z venci so zatrpali mrtvaški oder. Grmade cvetja so spremljale ranjenega na njegovi zadnji poti in številni prijatelji in rojaki so mu še enkrat izkazali spoštovanje, ki ga je med vsemi užival.

Toda — mladi ženi-vdovi je to bolelost le še večala. Nema se je zaprla doma v sobico, medtem ko so rajnega odpeljali medtem ko je bila nad njim izgovorjena bridka sodba, zapisana vsakemu zemljanu: "Iz kosti si ga naredil, s kostmi in kitami si ga sklenil. Spominjaj se človeka, da si prah in da se boš v prah povrnil."

Zakaj je moralo to priti, tako je bridko tožila osameljena žena. Kaj sem zagrešila? Kar bogokletna misel se ji je mislila. Kar podvomila je nad božjo dobroto in očetovsko ljubeznijo. Saj vendar njeni otroci tako zelo potrebujejo očeta in kaj naj stori ona brez moža. Kam naj se obrne? Kako naj si pomaga?

Na mizi pred njo je ležalo kup črnoobrobljenih pisem. Neodprta so čakala nekatera že več kot cel dan. Pa je bila njena bolest prevelika, da bi mogla urediti svoje misli in storiti kak premišljen korak. Šele sedaj, ko je zavladala tihoča okrog nje, ko je bila čisto sama, so njene zamene misli zopet iskale izhod iz črne teme, v katero jih je pogreznila žalost in je njen pogled obstal na pisemnih sozljajih.

S trudom se je spominjala obrazov, ki ji v pisemih izražajo svoje sočustvovanje. Nekaj tolažbe je pa le zajela iz njihovih toplih besed.

In tole pisemce? Ni vizitka. Pravo pismo je. Od njene nekdanje dobre prijateljice in sošolke je, ki je pozneje vstopila v samostan.

Kolikokrat sta kot mladenki skupno sanjari o rožnati bodočnosti in oklevali med dvorjnim idealom: ali postati mati in gojiti svoje ljubljene otroke in osrečiti moža ali pa odreči se lastni družinski sreči in žrtvovati se za blagor tistih, ki trpe v boleznih — ali pa biti mati drugim otrokom, katere bi odgajali s toplo ljubeznijo kot učiteljici.

Njeni poti sta šli vsaksebi. Ena je postala redovnica, druga je pa postala mati.

Spet je zajokala mlada žena in ko se ji je srce spet umirilo, je vzela v roke pismo svoje nekdanje največje prijateljice.

Draga Tinka! — Tudi mene

duši bolest, ko sem zvedela za bridkost, ki Te je zadela. Razumem, da je Tvoja bol nepopisljiva. Zares ne vem, kako naj najdem besed, s katerimi bi Te mogla potolažiti. Človeških besed, ki bi Ti mogle dati uteho, gotovo ni.

Toda kjer odpove človeška pamet, tam povzame božja modrost, ki vliva tolažbo strtim srem. Takole je tožil modri Job, ki ga je obiskala vsa bridkost. "Moj duh omaguje, dnevi mi ugašajo in le grob mi ostaja. Nisem grešil, a strla me je bridkost. — Usmilite se me saj vi, prijatelji moji, kajti roka Gospodova me je hudo zadela." — In tudi sestra Lazarjevi sta jokali na grobu svojega ljubljene brata, pa je prišel Jezus in ju potolažil.

Pa boš nemara ugovarjala: Potolžil, ker jima je vrnil brata. Kdo bo pa mojega ljubelega moža zbudil iz groba?

Tudi Tebi odgovarja Gospod. "Kdor v me verje, bo živel tudi če umrje in kdorkoli v me veruje, ne bo umrl..." Saj veš draga Tinka, da smo v večnost namenjeni, kjer se bomo nerazločljivo združili. Tudi kaj boš tudi ti spet našla svojega Toneta. Odsel je, toda potolaži se ker je bila njegova smrt srečna, ker je umrl kot dober kristjan in odsel, da prejme nagrado za svoje lepo življenje.

Saj veš, draga Tinka, da smo na zemlji samo popotniki, namenjeni v večno domovino. Tudi kaj nimamo stalnega doma, tukaj nimamo in ne bomo dožicali popolne sreče. Prav to daj, ko se Ti zdi, da jo imaš. Se Ti izmakne in razočaranje spoznaš, da so v znanosti posvetni ljudje, ki samo na svetlost mislijo in vse življenje samo po časnih ugodnostih presegajo in si žele neskaljenega veselja na zemlji.

Bridko Te je zadelo. S Teboj trpim. Škoda, da Ti pomagati ne morem.

Eno Te prosim. Ne omaguj. Izgubila si moža. Imaš pa o troke. V bolečini, ki te je zadela, pogledj nanje in dvigni se iz bridke boli, da te žalost ne stane in ne ugrabi ljubljene otrokom še matere. Sedaj je na Tebi vrsta, da se izkažeš močno ženo.

Ne izprašuj, zakaj Ti je mož umrl. Potolazi se, ker ga boš nekoč našla. Nič pa ne veš, kolikih bridkosti je bil s tem rešen on, in koliko jih je prihranjenih Tebi. Otročki so brez očeta, to Te boli. Razumem Te. Pa še

imajo mater! Bodi močna. da jim s svojo materinsko ljubeznijo in zrelo izkušenostjo nadomestiš tudi očeta.

Globoka je bila vedno Tvoja vera, Tinka. Vedna si s pričanjem klicala: Oče naš, kateri si v nebesih... Zdaj je bolj potrebno kot nikdar, da se izročiš v roke temu Očetu, ki bo nadomestil Tvojim naglaskom tudi zemeljskega očeta, ki ga je On vzel k sebi.

(Ne obupaj, Tinka. Verjemi da je že pripravljena Tvoja bolečina tudi uteha. Boš že videla, da se Ti bodo ponudili dobri ljudje, katere Ti bo Bog poslal na Tvojo pot Tebi v pomoč.

Če boš pa v stiskah, kam z otroci, sporoči mi. Bom pa že jaz znala dobiti pot, kako spraviti otroke na varno, da Ti bodo v Tvojo tolažbo ohranjeni.

Človeške tolažbe ni v taki bolečini, kot je Tvoja.

Ti pa se skloni pod križ, kjer najdeš žalostno Mater in pogledj na križ, kjer visi Tvoj Očenešnik. V spoznanju da je tudi Tvoja bolečina podobna njuni, ki sta trpela za rešenje vseh, daruj Tvojo bol za svojega rajnega moža in za srečo svojih otrok. Pomisli, kakšna je skrivnost trpljenja, ki je neizogibna pot do vstajenja.

Zgubila si moža, pa ga nisi za vedno. Saj križ nam sveti govori, da vidimo zopet se nad zvezdami, da vidimo v raju večnem se

Te pozdravlja

Ida."

Strudom je prebrala pisma do konca in skušala urediti misli, ki so ji vrele po možganih. Zgrudila se je k mizi. Njen pogled je obvisel na podobi Jezusovega Sreča. Stokrat je gledala to podobo, pa nikdar ji ni zbudila pozornosti sulica skozi srce in frnjeva krona na glavi.

Kdo ve, tako je nazadnje sama sepe potolazila — kdo ve, če ne bi tudi midva s Tonetom v najini preveliki sreči potegnili po poti življenja in nazadnje je gledala oba z najinimi otroci v pogabi!

Ida ima prav. Bom pa rekla z Jobom tudi jaz. Bog je dal, Bog je vzel, češeno bodi Njegovo ime.

Ida ima prav. Imam otroke, katerim moram očuvati sebe, da ne ostanejo sirote brez matere.

Bog mi bo pa pomagat!

Danes stoji na grobu rajnega moža in očeta spomenik. Zvesta ženina ljubezen zaliva eve-

Pošljite božična darila zgodaj

Poštna uprava opozarja javnost, da že sedaj pričnete kupovati božična darila in jih pošiljati.

Pošta priporoča geslo: Kupite sedaj, skrbno zavijte, napišite natančen naslov, napišite tudi svoj naslov, oopšljite pravočasno.

Generalni poštar je naznačil, da na Božič, 25. decembra poštni uradi ne bodo odprti in da pisma in druge poštno pošiljke ne bodo dostavljene naslovnikom.

Zato je potrebno, da vsakdo pošlje božične dopisnice in zašitke pravočasno, da jih bo moge strankam dostaviti pred božičnim dnevom.

tje, otroci polegajo rožice na grob ljubemu atetu in potem, ko so pomolili za njegovo dušo, pa se poprosijo: ljubi atek, ki ste že pri Bogu, od zgoraj doli pogledjte na nas in Vi za nas pri Bogu prosite, da On naši mamici da vsega, kar za nas potrebuje.

Tilka je svojo bolečino prebolela. Z zrelo voljo močne žene si je našla delo, s katerim more lepo vzdržati svojo družinico.

Marsikdo se je začudil, kako je mogla slabotna ženska tako trdno stopiti na noge.

Kdor pa je veren kristjan in pozna zdravilno moč svetega križa in svete vere, se ne čudi, ker božja Previdnost v trpljenju kuje velike duhove in vzga-ja močna sreča.

Vabilo na sestaneke

Vsem slovenskim podpornim, pevskim, kulturnim društvom in ostalim skupinam v okraju Johnstown, Pa.

Zastopniki društev, združeni v federaciji SNPJ, se na svoji seji dne 30. novembra v St. Michael, Pa. po daljšem razmisletju prišli soglasno do zaključka, da je potrebno sklicati sestaneke zastopnikov vseh naših društev in organizacij, katere se nahajajo v okraju Johnstown, v svrhu enotnega razumevanja in akcije za nabiranje prispevkov, katerih bodo posvečeni v pomoč ljudem v starem kraju.

Zastopniki 16. društev predlagajo, naj bi se sestaneke vršil v nedeljo dne 4. januarja v dvorani društva Adria, št. 3 SNPJ 904 Chestnut Street, Cambria City, Pa. ob 2. uri popoldne. Obenem priporočajo, naj bi vsako društvo ali skupina, ne glede na versko ali politično prepričanje, poslala po dva ali pa vsaj enega zastopnika.

Namen tega sestanka je, da

This Year...

Give the gift that signifies America is not to be caught napping.

DEFENSE BONDS STAMPS

se izvoli iz skupne sredine lokalni centralni odbor za nabiranje prispevkov, da bi uknjiževal nabrani denar in sporazumno deloval s slovensko sekcijo JPO, katerega tvorijo vse naše slovenske podporne organizacije.

Ker je potreba nujna in ker ima JPO za tako poslovanje posebno vladno dovoljenje od Združenih držav, sme vsakdo biti siguren, da bo ves darovani denar prišel v prave roke s posredovanjem naših skupnih podpornih organizacij, namreč v roke najbolj potrebnim med potrebnimi.

Vsa društva so tem potom naprosena, da v tem mesecu na svojih sejah o tem razmotirajo, in ako se s tem strinjajo, naj pooblaste dva ali vsaj enega zastopnika in jih pošljejo na ta sestaneke. Lahko pa skličejo posebno sejo v to svrhu, ako bi ta poziv bil prekasen za njih redno sejo za ta mesec.

Po poročilu zastopnikov Conemaugh Valley, federacije SNPJ v Johnstown, Pa.

Andrej Vidrih, zapisnikar, 706 Forest Ave. Johnstown, Pa.

NOVA ZVEZDA.

V nedeljo sem bil na prireditvi Združenih slov. društev v New Yorku, za pomoč trpečini rojakom v starem kraju. O tej uspehi prireditvi ste gotovo že čitali. Tu bi rad kaj rekel, kar se tiče umetniškega programa. Presenetila me je mlada Slovenka, Ann Kepic, katere nisem nikdar prej poslušal. To je mlada zvezda, ki obeta veliko bodočnost kot pevka. Njeno ime treba zapomniti si. Upam, da bomo kmalu imeli zopet priliko jo slišati. Kakor sem zvedel, god. Kepic je učenka prof. Blaževiča. Če stitke obema.

Pesneljub.

KUPITE
DEFENSE SAVINGS BONDS
in STAMPS

Cerkvena pobožnost v New Yorku

V nedeljo 7. decembra po 10. maši se prične v slovenski cerkvi na Osmi v New Yorku 40-urna pobožnost. Vsak večer ob 8. bo pridiga in blagoslov. Pobožnost bo vodil Rev. Tomaž Hoge iz Johnstown, Pa. Zoključek ob v torek zvečer ob osmi uri.

Naj bo tudi na tem mestu naznanjeno, da bo slovenska cerkev 8. februarja 1942 priredila svojo zabavo ter so druga društva naprosena, da to vpoštevajo.

BOŽIČNE PESMI NA RADIO

V torek 23. decembra bo skupni zbor v New Yorku na WEA radio postaji (660 kc) pel božične pesmi in sicer od 6.30 do 6.45 zvečer. Pesmi bodo pozneje naznanjene.

SIMFONIČNI KONCERT.

Simfonični WPA orkester mesta New Yorku bo v nedeljo 7. decembra v Carnegie Hall, 57. ulica in 7th Ave., priredil naslednji program:

1. Suite No. 3. — Čajkovski.
2. Štiri ruske pesmi. — Borogov, Graecinirov, Moussogorski, Igor Gorin.
3. Scheherazade — Rimsky-Korsakov.

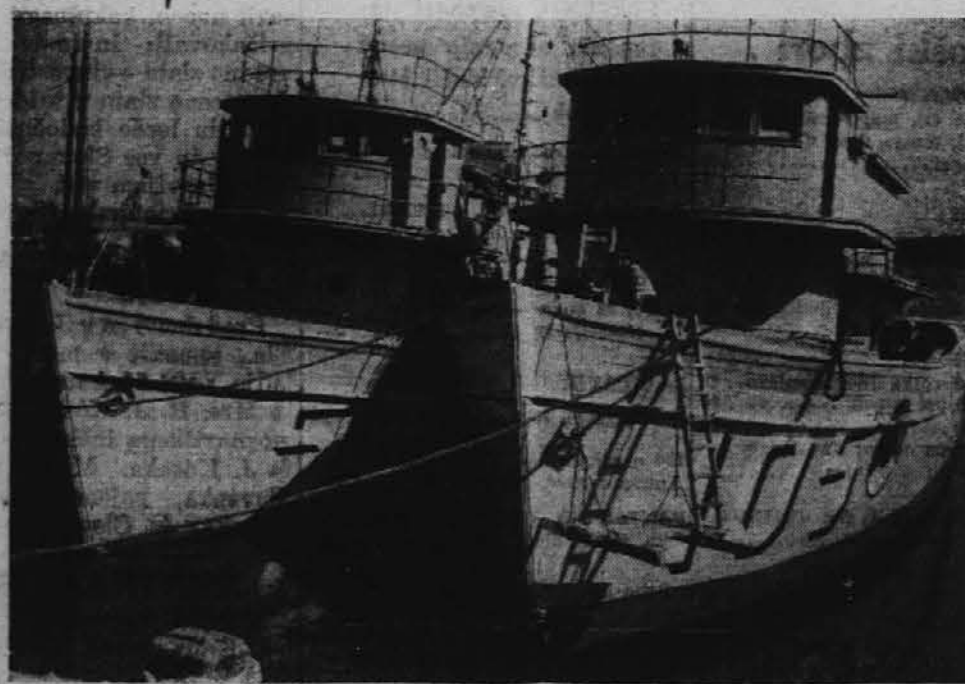
SMRTNA KOSA

V Pittsburghu, Pa., je dne 28. novembra umrl Joseph Matičič, star 55 let in rojen v Brezjah pri Cerklju na Notranjskem. Daljše podrobnosti o njem nam niso znane.

ISCEM

ženo svojega brata LUDVIKA OSWALDA, doma iz Proziada, umrl v New Yorku leta 1917. Njeno dekliško ime je bilo Tereza Laurič, doma iz Kočevske Reke. Imela sta tri hčere. Rad bi ž njimi dopisal. Naj se mi zglastijo na naslov: JOSEPH OSWALD, 13475 Moran Ave., Detroit, Mich. (6x)

AMERIKA NAGLO GRADI BOJNE LADJE

Ta teden sta bili zopet dograjeni dve ladji za pobiranje morskimi min in sta bili izročeni vojni mornarici.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

143

Edini cesar ga je mogel odvezati dolžnosti, da nastopi potovanje v Bosno. Ako bi cesar odredil, da ga zastopa pri manevrih kdo drug, bi bilo vprašanje lahko rešeno.

Franc Ferdinand se je sklenil peljati na Dunaj in govoriti s cesarjem. Ko je došel na Dunaj, je najprej obiskal grofa Berchtolda, in vprašal ministra, ali se je zanesel na Potiorekova poročila.

"Mislim da," je Berchtold odvrnil "vsaj meni ni prišlo nič nasploh na um. Potiorek napenja tam spodaj nekoliko hude strune, toda očitno z uspehom. Vse kaže, da ima položaj absolutne v rokah."

Franc Ferdinand je potegnil iz žepa grozljivo pismo, ki ga je bil nedavno sprejel, in ga je pokazal ministru. Berchtold se je nasmehnil:

"Cesarska visokost, takšna grozljiva pisma dobivam skoraj vsak dan..." Odprl je predal pisalne mize in vzel iz njega nekaj pisma.

"Prosim, cesarska visokost — najnovejšega datuma. — In tole, in tole. — Tudi ministrski predsednik je že dobil takšna pisma. — Mislim, da je stvar brez vsakega pomena. Posebno v tem primeru, cesarska visokost bi utegnili biti tako: kdor namerava atentat, gotovo ne bo pisal grozljivega pisma, kajti vsako grozljivo pismo je seveda hkratu svarilno pismo. Kdor bi bil res tako blazen, da bi mislil na atentat — nu. ta bi se lepo premislil napisati grozljivo pismo."

To ni bilo tisto, kar je hotel Franc Ferdinand slišati. "O potovanju odloča torej samo se cesar," je pomislil in napovedal svoj obisk v Schoenbrunn. Cesar je privolil, da ga takoj sprejme.

V večji zadregi kot drugače je stopil Franc Ferdinand v cesarjevo delovno sobo. Z zahtevami, željami, zadevami, pritožbami, in drugimi mučnimi snovmi za razgovor obilno zalozel je sicer pogosto prihajal v Schoenbrunn, a te zahteve in želje niso skoraj nikoli zadevale njegove lastne osebe. To pot je bilo drugače; in lahko je bilo uganiti, za kaj bi rad prosil in za kaj se ne upa odkrito prositi. Vse je bilo na cesarjevi dobri volji. Franc Ferdinand je o tej dobri volji dvomil. V zadregi je napeljal pogovor.

Omenil je važnost bosanskih manevrov in hkratu pomislil. "Napak sem začel. O važnosti ne bi smel govoriti." Nato je rekel, da se letošnjo pomlad ne čuti posebno čilega. "To je zdaj pravo," je pomislil.

Cesar, ki ga je pred malo tedni mučila bronhita, je priklimal: "Da, letos je pomlad nevarna. To dela nemara toplota. Hitro je jelo postajati vroče."

Da, prav to mu je v veliko nadlego, je živahno pritrdil Franc Ferdinand. Vobče pravijo, da bo poletje kar nenavadno vroče. Zato mu ni — naj se d rugače še tako veseli vsakih vojaskih vaj — misel na bližnje manevre v Bosni prav nič prijetna. Kajti tam spodaj je vročina še čisto drugačna kakor pri nas. V vročih poletjih je v Bosni neznosna pripeka. Da, in zato sam ne ve, ali bi brez škode prenesel bosansko podnebje za časa manevrov in ali ne bi bilo bolje, da rajši ostane doma.

Cesar je bil zdavnaj uganil prestolonaslednikovo željo. Naslajal se je nad zadrego neljubega nečaka, ki ni bil danes prav nič podoben nasilnežu.

"V tej stvari ti težko svetujem," je prijazno rekel stari mož "to je povsem na tebi. Pelji se ali pa ostani doma, kakor te je volja."

Franc Ferdinand se je nasmehnil. Svojega srda in razočaranja ni hotel pokazati. Misli si je: "Pušča me, da držim v past. Noče mi prepovedati potovanja. Vesel je, ker se moram peljati. Kako sem mogel biti tako prostodušen in le za trenutek upati, da mi bo pomagala!"

Ves razočaran in v skrbeh se je odpeljal v Konopište. Že ntno tednov je, kakor na Bosno, z zlo voljo mislil na bližnji obisk nemškega cesarja. Viljemovi obiski so bili naporni, temperamentni, kar preživljani cesar je bil kot gost jako zahtevljiv. Na lovu je bil sicer navadno prijeten tovariš, ki ni poznal nevoščljivosti, pri zadnjem pogonu na divje svinje, ko je Franc Ferdinand v nekaj minutah podrl devet in petdeset izmed šestdesetih svinj, ki so jih spustili mimo njega, je bil Prus poln nesebičnega občudovanja in je vzkliknil:

"Gromska strela, ti pa znaš!" Toda pogovori, ki jih je cesar rad v neskončnost raztezal, so bili strašno naporni, in vsevednost, ki jo je zmerom poudarjal, neznosna. Mimo tega se je že nekaj časa ogibal vprašanj, ki so bila za Avstrijo posebno važna. Ni si hotel zvezati rok.

Po avdienci v Schoenbrunn je gledal Franc Ferdinand obisku nemškega cesarja manj zlovoljno naproti. Skoraj ves je bil, da bo moral prebiti prihodnje dni z živahnimi, zahtevljivim gostom. "Čas bo hitreje minil," je mislil v svoji pobitosti. "Viljem me bo spravil na druge misli. Raztresel me bo njegovi domisleki so včasih kar zabavni, tudi resne stvari, ki hočejo z menoj govoriti o njih, me bodo raztresle. Nič drugega ne potrebujem kakor raztresenja. Viljem naju bo spravil v boljšo voljo. On jadra že nekaj desetletij po vsem širnem svetu in se ničesar ne boji. Smejal bi se mi, ko bi vedel, kako nerad se peljem v Bosno."

Viljem je p rišel z velikim spremstvom. Državni kancelar Bethmann-Hollweg in admiral Tirpitz sta ga spremljala; zato je svet dva dni napeto in nezaupno gledal na Konopište. Nemški cesar in avstrijski prestolonaslednik, načelnik nemške vlade in poveljnik nemškega brodogoja — kaj snujejo? Kaj hočejo skovati? Konu grozi napad, o katerem se najbrže dogovarjajo? Diplomati v evropskih prestolnicah so zadrževali sapo, častniki iz najbližje okolice mož, ki so se posvetovali, niso vedeli, o čem govorijo v delovni sobi Francisa Ferdinanda. Šele tik pred odhodom je zgovorni Viljem pri obedu znil nekaj besed, po katerih je bilo moči soditi o vsebini skrivnih pogovorov. Iz nekateri njegovih šaljevih opomb je bilo sklepati, da sta cesar in prestolonaslednik mnogo govorila o Rusiji in grofu Tiszu; da je prestolonaslednik s svojo staro vzljubljeno mislijo pridobil namesto Italije Rusijo za zaveznico, naletel pri nemškem cesarju na maloveren odpor; da se je Viljem, kakor že znanorom, navduševal za Tiszo. Franc Ferdinand pa je Tiszo dolžil, da vodi prav zadnji čas povsem zgrešno in skrajno nevarno politiko, ki siloma peha Romane v nasprotni tabor.

POROČILO SV. STOLICE

O pomoči Sloveniji

P. Bernard Ambrožič, OFM. tajnik Pomožne Akcije slov. župnij.

Odbor pomožne akcije slovenskih župnij je te dni prejel pismo iz Washingtona, od glavnega tajnika NCWC, v katerem sporoča naslednje:

Ko so zborovali ameriški škofje na svoji letni konferenci meseca novembra, se je vzelo na znanje poročilo Sv. Stolice o že poslani pomoči trpeči Sloveniji. Poročilo iz Rima ugotavlja, da je bila poslana denarna pomoč tako v Ljubljano, kakor tudi v Maribor. In sicer je bil to denar, ki ga je Sv. Stolica dala na razpolago NCW konferenca v Washingtonu.

To poročilo nas je zares razveselilo. Pred kakim mesecem dni smo objavili v dnevnem tisku, da je NCWC določila vsoto 40.000 dolarjev v pomoč Sloveniji. Takrat še nismo mogli drugega poročiti ko to, da je bil denar poslan. Zdaj vemo tudi to, da je šel tudi iz Rima k svojemu končnemu cilju. Nič ne dvomimo, da ne bo dolgo, ko bomo tudi iz Ljubljane prejeli poročilo, da so denar prejeli in kako so ga razdelili. Počasi, pa gotovo.

Ta uspeh je živ dokaz, da je bila Pomožna akcija slovenskih župnij nujno potrebna. NCWC v Washingtonu nas pozivlja, da naj tudi sami od svoje strani sklopiamo kar največ narediti in med našim narodom zbrati primerno vsoto. Od našega zanimanja, od naše lastne aktivnosti, pravijo, bo odvisno, koliko bodo oni iz svoje blaginje še nadalje pomagali.

Naš odbor ima sedaj vsa po-

LEPO USPEL SLOV. DAN V NEW YORKU.

(Nadaljevanje z 2. str.)

morju, na Koroskem, pod Mažarsko in drugod. Tega se zavedajo vsi predstavniki Jugoslavije in vsi, ki delujejo za zopetno zedinjenje naroda in za njegovo boljše in srečnejšo bodočnost. Navzoči so izvajanja dr. Rybarja z odobravanjem vzeli na znanje.

Krasen je bil zaključek programa, nekakšen grand finale, ko so nastopili s tremi krasnimi pesnimi moški zbori od vseh treh zborov, ki so sodelovali pri programu. Že slika sama na odru je bila impozantna: v ozadju pevci, v ospredju naši tamburaši. (med njimi Miss Šubelj v lepi narodni noši), ko pa so na znamenje Gerjovca zaigrali in zapeli, je bilo to nekaj tako vznešene, da užitek ni mogoče opisati z besedami. Posebno krasno je zadonela pesem "Jadransko mo-

rje." Melodija tamburice, pesmi naše zemlje in našega ljudstva — kako močan vtis je to napravilo na nas vse.

Ta vtis je očitno ostal z nami ves večer, kakaj govorila sem z mnogimi rojaki in rojakinjami in vsi so izražali voljo do sodelovanja za odpomoč domovini in za njeno srečnejšo bodočnost. Bili smo skupaj Slovenci, različnih prepričanj, a se nismo nič o tem vpraševali ker zavedali smo se vsi, da zdaj je naša prva dolžnost pomoči našemu trpinčenemu narodu onstran morja. Kdor hoče rešiti potopljenca, se ne briga v tistem hipu za njegovo prepričanje, ampak najprej izvrši svojo človeško dolžnost. In te človeške dolžnosti smo se zavedali ta dan vsi, od župnika Petrica, ki je kupil od mene šop nageljnov za oltar, pri katerem, je dejal, da bo naslednji dan bral mašo za domovino, pa do najbolj svobodnomislilnih in radikalno mislečih rojakov, ki so posetili to prireditel v pomoč svojemu narodu. Vsem gre p rizznanje in zahvala in upati je, da bomo v tem pravcu nadaljevali prepotrebno delo, ki smo ga s to prireditvijo v New Yorku začeli.

Ne vem, če sem, kot posamezna članica skupnega odbora upravičena, da izrekam zahvalo komurkoli, a ker že pišem, bo mislim umestno, če se v imenu odbora Združenih slovenskih društev v New Yorku toplo zahvalim vsem, ki so tako poštovnovalno sodelovali pri programu in drugem delu za to skupno prireditel. Tudi našim listom, "Glasu Naroda," "Prosveti" in "Enakopravnosti", Glasilu KSKJ in morda še kateremu, ki je znanosti pri- nesel kak dopis o tej prireditvi se najiskrenejše zahvaljujemo ter se nadejamo, da nam, po- dejo tudi v bodoče na roko pri sličnih podvzetjih.

Moja osebna zahvala naj gre vsem našim vrlim Primorcem, ki so poskrbeli, da so iztaknili "Primorsko Slovenko" na prireditvi in jo zagotovili, da se strinjajo z njenim delovanjem itd. Sploh naj na tem mestu izrazim svojo hvalečnost vsem Slovenkam in Slovincem iz New Yorka, New Jersey, Connecticut, iz naših farm v zgor- njem delu države in od povsod drugod, ki so se, kot so dejali, z veseljem odzvali apelu Primorske Slovenke ter prišli, da so z nami praznovali Slovenski dan, ki nam bo ostal v lepem spominu in ki je v čast našemu slovenskemu življu v tej okoli-

Mladim muzikantom od Manhattan Accordion Trio se moramo tudi zahvaliti za brezplačno igranje med odmori regularne godbe (Koprivskov orkester) in želimo jim tudi, da jim bo to sodelovanje prineslo v bodočnosti kak rezultat v obliki povabil na plesne in druge priredbe. Plesalci so bili z njih godbo zadovoljni.

Ni mi še znano, rojaki in rojakinje, kakšen bo končni gmotni uspeh te naše skupne prireditve, ali moralno smo dosegli uspeh, kakšnega nismo pričakovali; in to je za nas vredno zlata — investirajmo to dragoceno zlato v prid osvobodjenja in lepše bodočnosti Slovincem in vse Slovanov.

Pozdravljam vas, Primorska Slovenka.

Slovenka botra amer. bojne ladje

Pred dnevi so v Jacksonville, Fla., spustili v morje bojno ladjo YMS 54, katero je krstila Mrs. R. J. Kosak, soproga mornariškega inženirja Rudolfa J. Kosaka. Mrs. Kosak je Slovenka, rojena Josephine Smrekar iz Cleveland, O.

SMRTNA KOSA

Dne 20. novembra je v Arma. Kans., umrl Matt Kodrič, star 71 let in rojen pri Sv. Križu na Dolenjskem. V Ameriki je bil 35 let in zapuščal ženo, sina, hčer in brata.

Razveselite za Božic svojega prijatelja!

Posljite nam \$2. — in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo pošljili tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA", 216 West 18th St., New York

Posljite za _____ meseca (cev) "Glas Naroda" na naslov: _____

Moje ime je: _____

Moj naslov: _____

Tukaj priložim M. O. za \$ _____

Pričnite pošiljate dne _____

Za 4 mesece \$2. —
Za pol leta \$3. —
Za celo leto \$6. —

PE VSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v
Clevelandu.

Cena — \$1.50

Emil Adamič — 16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za mo-
ški zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za me-
šani zbor 30

Franc Venturini — ŠEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 40

Ferdo Juvanec — 12 MLADIH LET,
moški zbori 30

Peter Jerab — OSEM ZBOROV (mo-
ški in mešani) 30

FERDO JUVAČEC:
Zjutraj 30
Slovenska 30

PETER JERAB: Pelja roča; VASI-
LIJ MIRK: Podoknica 30

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vas! 30
Le enkrat še 30
Sivra delu 30

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS.
PAVČIČ: Potikan ples 30

IZ STARE ZALOGE pa ima-
mo še naslednje pesmi, katerim
smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 30

Oriovske himne (Vodopivec) 30

Slovenski akordi, 22 mešanih in
moških zborov (Karl Adamič) 30

Trije mešani zbori (Glasbena Ma-
tica) 30

V pepelnici noči, kantata za solo,
zbor in orkester, (Saitner) 30

Mladini, pesmi za mladino s klavir-
jem (K. Adamič) 30

Dve pesmi, (Prelovec) za moški
zbor in solo 30

Naši himni, dvoglasno 30

Gorski odmevi, (Laharnar), II.
zvezek, moški zbori 30

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Ol, moj kotel je šov;
Kam mi, fantje, drev v vas pod-
demo 30

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

vezava umetno 25c

RVŠKU SRCE — (št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

v bele celolidu 50c

KVIŠKU SRCE — (št. 408)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 225 strani

vateril Sv. Križev Pat

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — (št. 416)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 225 strani

vateril Sv. Križev Pat

Cena \$1.50

SKRBI ZA DUŠO (št. 416)

3 x 4 1/2 inčev — 512 strani

Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

SVETO PISMO \$2. —

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po